

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/118/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5021200551
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Martinčeková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:5021200551.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne: G. M., H.. XX.XX.XXXX, C. H. XXXX/XX, XXX XX Z., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, v konaní o preskúmanie rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže č. GR ZVJS-d-17103/14-2021 zo dňa 02.11.2021, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 15Sa/26/2021-28 zo dňa 24.03.2022 takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov kasačného konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala na Krajský súd v Žiline (ďalej len „správny súd“) správnu žalobu zo dňa 02.12.2021, v ktorej sa domáhala preskúmania rozhodnutia uvedeného v záhlaví (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“). Týmto rozhodnutím Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „GR ZVJS“) zastavilo konanie o žiadosti žalobkyne z dôvodu, že sa v tej istej veci právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

2. Na výzvu súdu zo dňa 28.12.2021 GR ZVJS v podaní zo dňa 03.01.2022 uviedlo, že žalobkyňa podala voči preskúmanému rozhodnutiu odvolanie zo dňa 08.11.2021, ktoré bolo postúpené žalovanému dňa 09.12.2021 a doposiaľ nebolo doručené rozhodnutie o tomto odvolaní a ani nedisponuje informáciou o nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odvolaní.

3. Na výzvu súdu zo dňa 28.01.2022 žalobkyňa v podaní zo dňa 15.02.2022 označila žalovaného a uviedla, že podmienkou súdneho prieskumu rozhodnutia GR ZVJS zo dňa 02.11.2021 je, aby pred nadobudnutím právoplatnosti podala opravný prostriedok - odvolanie a to podala dňa 08.11.2021.

4. Správny súd tu napadnutým uznesením správnu žalobu žalobkyne odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej ako „SSP“, resp. „Správny súdny poriadok“). Vyšiel z toho, že žalobkyňa podala správnu žalobu počas konania o riadnom opravnom prostriedku voči napadnutému rozhodnutiu. Z obsahu správnej žaloby a z obsahu vyjadrenia žalobkyne zo dňa 15.02.2022 vyhodnotil, že o odvolaní nebolo rozhodnuté, jedná sa o predčasne podanú žalobu. Keďže v administratívnom konaní ešte nebolo vydané odvolacie rozhodnutie, v tomto štádiu administratívneho konania neexistuje ešte spôsobilý predmet súdneho prieskumu v zmysle § 6 ods. 1 SSP, t. j. právoplatné rozhodnutie o podanom odvolaní žalobkyne, ktoré by vydal odvolací orgán v zmysle § 180 ods. 1 SSP.

5. Včas podanou kasačnou sťažnosťou žalobkyňa navrhla uznesenie správneho súdu č. k. 15Sa/26/2021-28 zo dňa 24.03.2022 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie alebo zmeniť tak, že kasačný súd zruší rozhodnutie GR ZVJS zo dňa 02.11.2021. Namietla, že žaloba, ktorou sa domáha svojho práva na vdovský výsluhový dôchodok, nemôže byť odmietnutá. Sudkyňa odmietla správnu

žalobu bez nariadenia pojednávania, bez účasti žalobkyne a bez možnosti vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Došlo tak k porušeniu práva na spravodlivé verejné súdne konanie a porušeniu čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 4, 46 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a tiež čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Žalobkyňa tiež namietala, že tým, že súd rozhodol napadnutým uznesením, porušil ustanovenie § 147 ods. 1 SSP.

6. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a bez ohľadu na uplatnené sťažnostné body (§ 453 ods. 2 v spojení s § 203 ods. 2 SSP).

8. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Podľa § 7 písm. a) SSP správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.

10. Podľa § 180 ods. 1 SSP žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku, ak je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba. Ak osobitný predpis nepripúšťa riadny opravný prostriedok, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie alebo opatrenie.

11. Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Správny súd v napadnutom uznesení odkázal na ustanovenie § 180 ods. 1 SSP, podľa ktorého je žalovaným orgán verejnej správy, ktorý rozhodol (nie rozhoduje alebo bude rozhodovať) o riadnom opravnom prostriedku. Z použitia minulého času v tomto ustanovení je podľa kasačného súdu zrejmé, že ak účastník konania použil prípustný opravný prostriedok, môže správnu žalobu podať až proti rozhodnutiu toho orgánu, ktorý je príslušný rozhodnúť o ňom (sp. zn. 7Ssk/71/2021). Správnu žalobu tak žalobca môže podať až po rozhodnutí odvolacieho orgánu. Lehotu na podanie správnej žaloby podľa § 181 ods. 1 SSP tak treba počítat' od oznámenia rozhodnutia odvolacieho orgánu. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa proti rozhodnutiu GR ZVJS zo dňa 02.11.2021 včas podala odvolanie, o ktorom má rozhodovať žalovaný, no ku dňu podania žaloby o ňom ešte nerozhodol. Až dňom, kedy bude žalobkyni oznámené rozhodnutie žalovaného o jej odvolaní, začne plynúť dvojmesačná lehota podľa § 181 ods. 1 SSP. Za daných okolností tak obstojí záver správneho súdu, že žaloba bola podaná predčasne, čo je dôvodom jej odmietnutia podľa § 98 ods. 1 písm. c) SSP. Taký záver už totiž vyslovila aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie sp. zn. 7Sžsk/59/2020).

13. Ohľadom námietky sťažovateľky, že jej žalobu nebolo možné odmietnuť, pretože sa jedná o spor o základné ľudské právo, kasačný súd uvádza, že v zmysle čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR ochrany svojich práv sa môže domáhať každý za zákonom stanovených podmienok. V zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon. Týmto zákonom je v podmienkach správneho súdnictva Správny súdny poriadok. Vzhľadom na to, že žalobkyňa nespĺnila procesné podmienky, ktoré zákon (Správny súdny poriadok) ustanovuje ako predpoklad konania o správnej žalobe, správny súd nemohol vec meritórne prejednať bez ohľadu na to, či sa konanie týka základného práva. Nie je porušením práva na spravodlivý proces, ak správny súd odmietne žalobu z dôvodu, ktorý bráni jej meritórnemu prejednaniu, t. j. že žalobkyňa podala správnu žalobu v čase, keď nebolo právoplatne rozhodnuté o jej odvolaní proti rozhodnutiu GR ZVJS zo dňa 02.11.2021.

14. Správny súd nepochybil ani v tom, že o odmietnutí rozhodol bez nariadenia pojednávania. Podľa § 107 ods. 1 SSP sa pojednávanie musí nariadiť len v prípadoch zákonom predpokladaných a aj to len v prípade, ak sa prejednáva vec v jej merite. V ostatných prípadoch rozhoduje správny súd bez pojednávania (§ 107 ods.2 SSP). Rozhodnutím o odmietnutí žaloby sa však nerozhoduje vo veci samej, ale len o podmienkach konania. O nich má povinnosť správny súd podľa § 97 SSP rozhodnúť kedykoľvek za konania, a to aj bez nariadenia pojednávania. Takýto výklad citovaných ustanovení nie je v rozpore ani s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky (porov. napr. uznesenie sp. zn. I. ÚS 87/97, nález sp. zn. II. ÚS 499/2012, ods. 15.3, uznesenie sp. zn. II. 472/2013, ods. 7.2, alebo nález sp. zn. II. ÚS 285/2017, ods. 17.3.2), ani judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok z 12. novembra 2002, Döry proti Švédsku, sťažnosť č. 28394/95). Kasačný súd dopĺňa, že Správny súdny poriadok výslovne uvádza, že správny súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej (§ 147 ods. 1 písm. a) SSP). Správny súd teda správne postupoval, keď uznesenie vyhotovil písomne mimo pojednávania a doručil ho žalobkyni.

15. Správny súd rozhodol správne, keď správnu žalobu odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. c) SSP. Kasačná sťažnosť žalobkyne tak nie je dôvodná, a preto ju kasačný súd podľa § 461 SSP zamietol.

16. O trovách kasačného konania bolo rozhodnuté podľa § 167 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, keď žalobkyňa bola v kasačnom konaní neúspešná a žalovaný síce úspech mal, no kasačný súd nezistil výnimočné dôvody, aby mu náhradu trov priznal.

17. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.